

عنوان مقاله:

مناطق حساس دریایی ایران و دور نمای توسعه در نواحی ساحلی

محل انتشار:

پنجمین کنفرانس بین المللی سواحل و بنادر و سازه های دریایی (سال: 1381)

تعداد صفحات اصل مقاله: 5

نویسنده:

افشین دانه کار - مشاور دفتر محیط زیست دریایی، سازمان محیط زیست

خلاصه مقاله:

اصطلاح مناطق حساس دریایی (Sea Sensitive Areas) که به اختصار SSA نامیده می شود کمتر از دو دهه است که در ابیات دریانوردی جهان جا باز کرده است. موضوع مناطق حساس دریایی نخستین بار توسط کمیته زیست سازمان جهانی دریانوردی (MEPC) و در واکنش به قطعنامه کنفرانس بین المللی ایمنی نفتکش ها و جلوگیری از آلودگی دریا (1978) مطرح شد. آیمو از سال 1986 برنامه واکنش و معرفی مناطق حساس دریایی را در دستور کار خود قرار داد و این اقدام تا سال 1991 منجر به اتخاذ رهنمودهایی برای شناسایی این دسته از مناطق شد که بر دلایل اکولوژیک، اقتصادی-اجتماعی و علمی تکیه و بر آسیب پذیری و حساسیت این دسته از مناطق در برابر فعالیت های دریانوردی بین المللی تاکید داشت. نخستین اقدام در ارتباط با شناسایی مناطق حساس دریایی در جمهوری اسلامی ایران در سال 1373 (1994 میلادی) و در سازمان حفاظت محیط زیست، کمتر از یک دهه پس از آغاز این برنامه در سازمان جهانی دریانوردی شروع شد. اما در سال 1380 در همایش ارگان های دریایی سازمان حفاظت محیط زیست مسئولیت یافت با مشارکت چند ارگان دریایی دیگر برنامه حفاظت همه جانبه این مناطق را در برابر آلودگی و تهدید ناشی از بهره برداری از منابع دریایی تهیه کنند. ماحصل این اقدام تدوین معیارهای شناسایی این مناطق با توجه به تجربیات جهانی و الزامات ملی در قالب یک برنامه کار (WORK PLAN) و شناسایی حساس ترین نواحی ساحلی کشور بود. بدین ترتیب تالاب انزلی، دهانه رودخانه سفید و خلیج گرگان در سواحل جنوبی دریای خزر و خور موسی، خلیج تای بندر ترعه خوران در سواحل شمالی خلیج فارس، تالاب بین المللی سیریک و خلیج گواتر در سواحل ایران در دریای عمان در بررسی اولیه با توجه به معیارهای تدوین شده (بی همتا بودن، نادر بودن، زیستگاه های حیاتی، وابستگی، معرف ودن، تنوع، حاصلخیزی، نواحی تخم ریزی و زاد آوری، بکر بودن، یکپارچگی، آسیب پذیری، اهمیت جغرافیایی زیستی، فایده مندی اقتصادی، تفرج، وابستگی انسانی، تحقق، مطالعات پایه و پایشی و آموزش) به عنوان مناطق با حساسیت ویژه شناسایی گردید. این در حالی است که بررسی های مشروح در ارتباط با تمام خط ساحلی ایران با مشارکت چند ارگان دریایی کشور در دست اجرا می باشد.

کلمات کلیدی:

مناطق حساس دریایی، محیط زیست دریایی، ناحیه ساحلی، دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان، آیمو، توسعه پایدار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/56791>

